

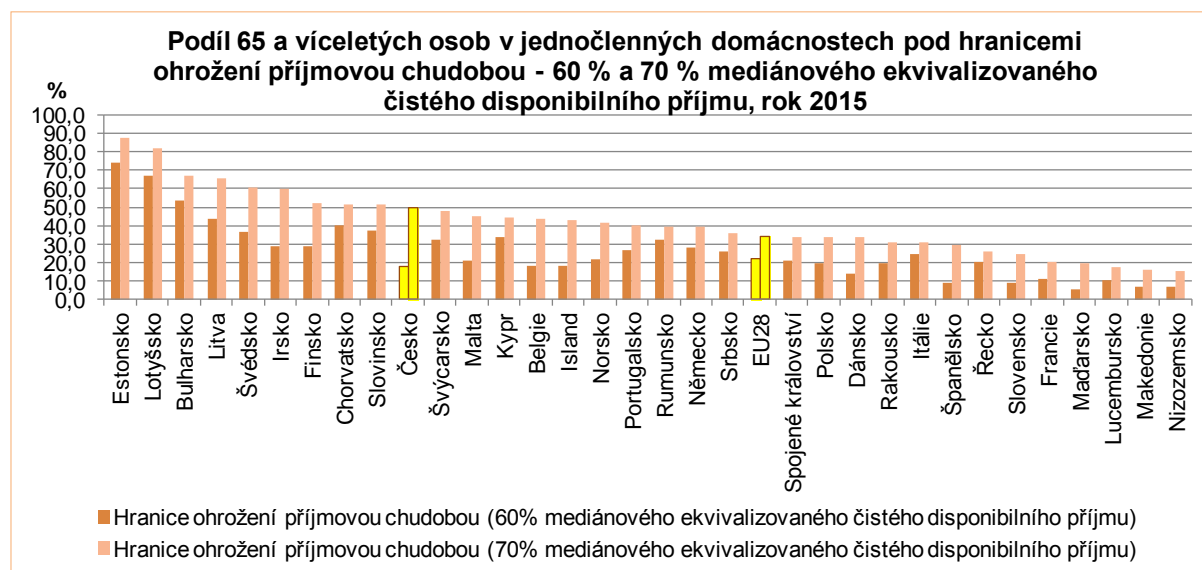
7. Hranice ohrožení příjmovou chudobou

Metodika

Hranice ohrožení příjmovou chudobou se vypočítává z mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu. Jakým způsobem se vypočítá mediánový ekvivalizovaný čistý disponibilní příjem, se lze dočíst v kapitole „Mediánový ekvivalizovaný čistý disponibilní příjem v PPS“.

Dvě hranice ohrožení příjmovou chudobou tvoří v tomto případě 60 % a 70 % tohoto mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu. Eurostat používá ještě další dvě hranice chudoby, a sice 40 % a 50 % mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu. Nejčastěji používaná hranice chudoby je 60 % mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu, ale v některých případech k lepšímu posouzení situace se hodí použít i 70 % hranici.

Graf 15

Zdroj: Eurostat, v databázi lze data vyhledat pod kódem ilc_li03

Pokud zvýšíme běžně užívanou hranici ohrožení příjmovou chudobou, kterou je 60 % mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu na 70 %, u několika států dojde k razantnímu nárůstu osob, které se dostaly pod mez rizika příjmové chudoby. Všimáme si těch nejohroženějších, kterými jsou mimo jiné lidé ve věku 65 a více let, kteří žijí sami v jednočlenných domácnostech.

Nejvyšší nárůst chudoby po desetiprocentním zvýšení její hranice má Česko (o 32,2 p.b.). Přes 30 p.b. má ještě Irsko (o 30,6 p.b.) Následuje Belgie, Island, Malta, Švédsko, Finsko, Litva a Norsko, které mají nárůst o více než 20 p. b. V EU28 je to pouze zvýšení o 12,5 p.b. V Česku se po zvýšení hranice chudoby z 60 % na 70 % propadne do ohrožení příjmovou chudobou největší procento těchto lidí z celé EU28. To znamená, že příjem domácností, které tvoří lidé žijící sami ve věku 65 a více let v Česku, je tak malý, že stačí jen malé zvýšení hranice příjmové chudoby – o 10 p.b. a do ohrožení chudobou se propadne ze 17,8 % celých 50,0 % těchto obyvatel.

Situace, kdy zvýšením hranice ohrožení příjmovou chudobou z 60 % na 70 % mediánového ekvivalizovaného příjmu došlo naopak k nejnižšímu nárůstu, je v Řecku, Itálii, Rumunsku, Lucembursku, Nizozemsku, Francii, Makedonii a Srbsku, kde rozdíl nečiní ani 10 p.b. Ovšem v tomto

kontextu velmi záleží na tom, kolik peněžních prostředků mají obyvatelé jednotlivých států ve věku 65 a více let k dispozici - viz kapitola "**Mediánový ekvivalizovaný čistý disponibilní příjem v PPS**".

Chudoba je relativní pojem. Ve Švýcarsku lidé pod hranicí ohrožení příjmovou chudobou mají k dispozici více peněžních prostředků v PPS než lidé z chudých států východní a jižní Evropy.

Pokud bychom se zabývali pouze hranicí ohrožení příjmovou chudobou ve výši 60 % mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu, pak by se Česko se svými 17,8 % jevílo ve velmi dobré pozici. Ovšem, pokud zvýšíme hranici příjmové chudoby na 70 % mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu, pod touto hranicí se v Česku objeví již 50,0 % 65 a víceletých obyvatel, kteří žijí sami.

Nejvíce 65 a víceletých, kteří žijí v jednočlenných domácnostech, se nachází pod hranicí ohrožení chudobou stanovenou jako **60 %** mediánového ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu v Estonsku (73,8 %), Lotyšsku (67,4 %) a Bulharsku (53,4 %).

Estonsko a Lotyšsko mají i velmi vysoký podíl těchto lidí pod hranicí ohrožení chudobou **70 %** mediánu ekvivalizovaného čistého disponibilního příjmu. V Estonsku je to 87,5 % a v Lotyšsku 81,6 %. Bulharsko a Litva dosahují 66,9 % a 65,6 %. Vysoký podíl těchto lidí pod touto hranicí příjmové chudoby má i Švédsko (60,9 %) a Irsko (59,8 %).

Naopak v nejpříznivější situaci se nacházejí Nizozemsko, Makedonie, Lucembursko a Maďarsko, kde podíl těchto seniorů nepřesahuje 20 %. V EU28 žije pod vyšší hranicí ohrožení příjmovou chudobou 34,4 % lidí ve věku 65 a více let v jednočlenných domácnostech. V Česku je to 50 %.

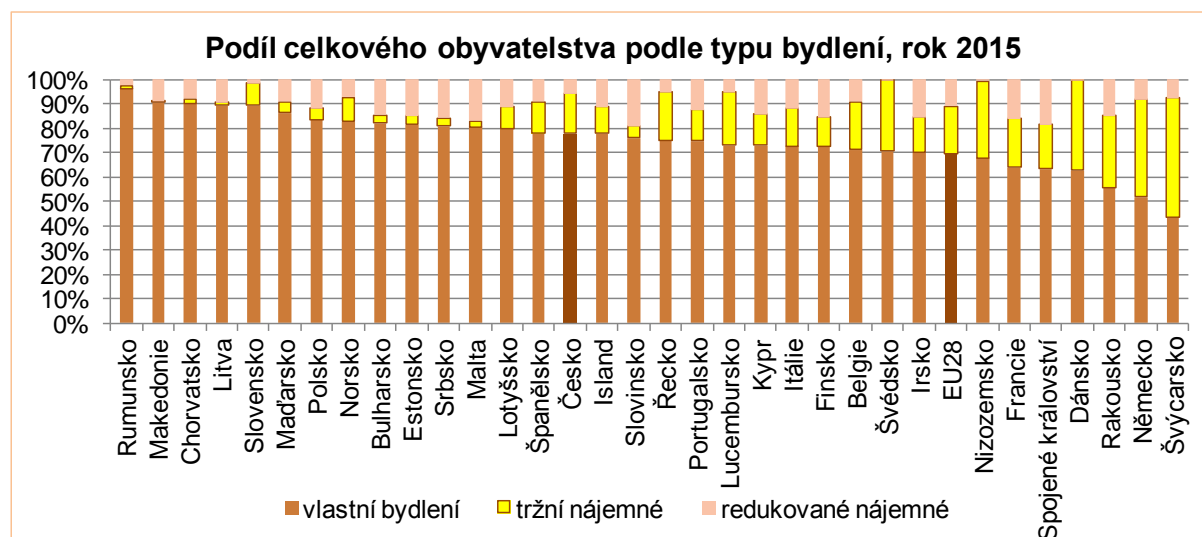
8. Jak bydlí senioři?

Metodika

Data jsou z výběrového šetření životních podmínek (SILC) a tedy se týkají pouze lidí, kteří bydlí v domácnostech. Nezahrnují způsob bydlení seniorů v domovech důchodců a jiných zařízeních pro seniory.

Celkové obyvatelstvo

Graf 16

Zdroj Eurostat, v databázi lze data vyhledat pod kódem ilc_lvh002

Obyvatelstvo v jednotlivých státech Evropy budeme posuzovat podle typu bydlení. Nejprve se zastavíme u celkového obyvatelstva, kde si budeme všimnout, jaké procento obyvatel bydlí ve svém bytě, jaká část lidí bydlí v bytech s tržním nájemným a jaká část obyvatelstva využívá výhod regulovaného nájemného.

Vlastní bydlení

Nejvíce vlastníků bytů ve vlastních či v bytových domech je v Rumunsku (96,4 %). Následuje Makedonie (90,6 %) a dále Chorvatsko (90,3 %).

Více než 80 % z celkového obyvatelstva bydlí ve vlastním také v Litvě, na Slovensku, v Maďarsku, Polsku, Norsku, Bulharsku, Estonsku a Srbsku. V České republice bydlí ve vlastních bytech 78,0 % obyvatel.

V Irsku, Nizozemsku, Francii, Spojeném království, Dánsku, Rakousku, Německu a Švýcarsku bydlí ve vlastním bytu 70 % a méně obyvatel. Ve Švýcarsku je to méně než 50 %, pouze 43,4 % obyvatel zde bydlí ve vlastním. Průměr EU28 činí 69,5 %.

Tržní nájemné

V nejméně příznivé situaci, kdy obyvatelé jsou nuceni platit tržní nájemné, jsou lidé ve Švýcarsku (49,2 %), v Německu (39,9 %) a v Dánsku (37,3 %). Přes 30 % obyvatel, kteří platí tržní nájemné, je v Nizozemsku (31,7 %). Mezi 20 % a 30 % obyvatel platí tržní nájem v Rakousku, Švédsku a Lucembursku. V EU28 platí tržní nájemné téměř pětina obyvatelstva (19,7 %), což je jen o trochu více než v Česku, kde tržní nájemné platí 16,4 % celkového obyvatelstva.

Z tohoto pohledu v nejpříznivější situaci je Makedonie, Rumunsko, Litva a Chorvatsko, kde podíl lidí, kteří platí tržní nájem, je pouze do 2,0 %. Mezi 2,0 % a 5,0 % obyvatel platí tržní nájemné na Maltě, v Srbsku, Bulharsku, Estonsku, Polsku a Slovinsku.

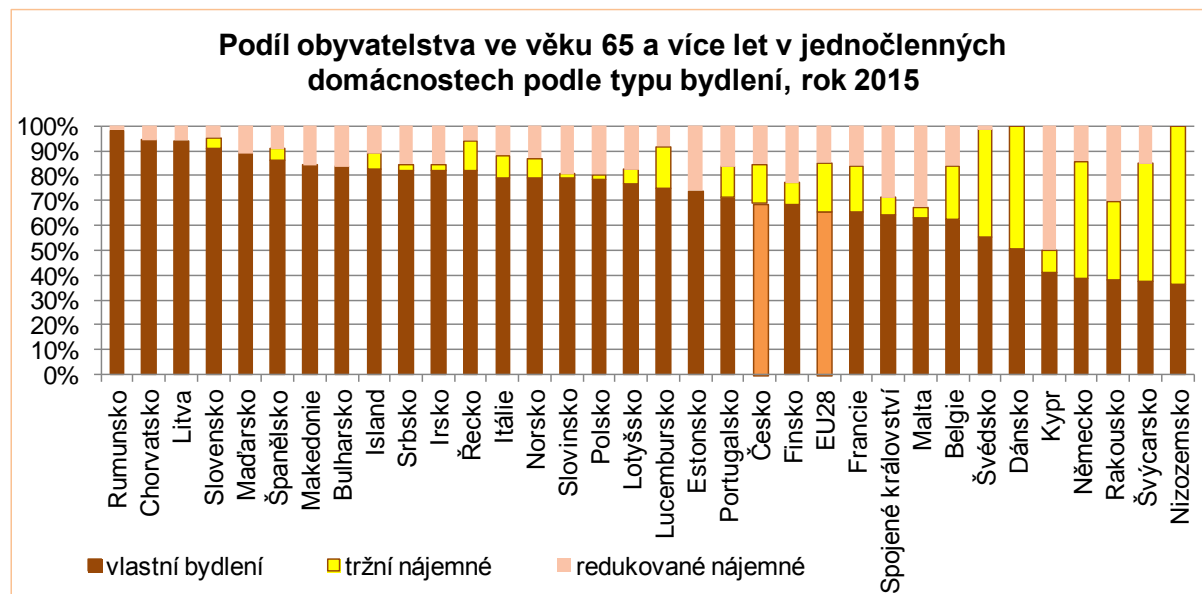
Redukované nájemné

Redukované nájemné je rozšířené především ve Slovinsku, kde ho platí 19,0 % obyvatel, ve Spojeném království (18,3 %), na Maltě (16,8 %) a Francii (16,1 %). Nad 15 % obyvatel platí redukované nájemné ještě v Srbsku, Irsku a Finsku. V EU28 je to 10,9 %. Česká republika má 5,6 % obyvatel, kteří platí redukované nájemné.

Mezi státy, kde redukované nájemné téměř není k dispozici a objevuje se pouze do 3,0 % obyvatel, patří především Dánsko (0,1 %), Švédsko (0,3 %), Nizozemsko (0,5 %), Slovensko (1,5 %) a Rumunsko (2,4 %).

Senioři

Graf 17

Zdroj Eurostat, data lze vyhledat pod kódem ilc_lvho02

Vlastní bydlení

Ze skupiny 65letých a starších lidí, kteří bydlí sami v domácnosti, je nejvíce těch, kteří mají vlastní bydlení v Rumunsku (98,4 %). Velmi vysoký podíl lidí, kteří mají výhodu vlastního bydlení, je i v Chorvatsku (94,3 %), v Litvě (94,2 %) a na Slovensku (90,7 %). Vysoký podíl takto starých lidí, nad 80 %, kteří žijí v jednočlenných domácnostech, je ještě v Maďarsku, Španělsku, Makedonii, Bulharsku, Islandu, Srbsku, Irsku a Řecku.

V České republice je lidí, kterým je 65 a více let a žijí sami a zároveň mají výhodu vlastního bydlení, 69,0 %. V EU28 je to 65,6 %.

Nejméně těchto lidí žije ve vlastním v Nizozemsku. Je jich v této věkové kategorii pouze 36,4 %. O jeden procentní bod více je těchto lidí ve Švýcarsku (37,3 %). Senioři, kteří bydlí v jednočlenné domácnosti, v bytu, který vlastní a není jich více než 42 %, se nacházejí ještě v Rakousku a Německu. Nizozemsko, Švýcarsko, Rakousko a Německo jsou státy s nejnižším podílem lidí ve věku 65 a více let, žijících v jednočlenných domácnostech, kteří mají ve vlastnictví byt.

Tržní nájemné

V Nizozemsku platí tržní nájemné 63,6 % seniorů ve věku 65 a více let, kteří bydlí v jednočlenných domácnostech, což je nejvíce v Evropě. Vysoký podíl těchto lidí, kteří platí tržní nájemné, je zastoupen také v Dánsku (49,3 %). Tržní nájemné platí 47,5 % seniorů ve Švýcarsku. Podobný podíl těchto lidí platí tržní nájemné v Německu (47,1 %). Vysoký podíl takto starých lidí, kteří platí tržní nájemné je ještě ve Švédsku (43,4 %), Rakousku (31,7 %) a v Belgii (21,4 %). V ostatních státech je to pod 20 %. Česká republika má 15,5 % obyvatel ve věku 65 a více let bydlících v jednočlenných domácnostech, kteří platí tržní nájemné. EU28 jich má 19,7 %. Tržní nájemné pro tyto lidi je minimální v Makedonii, Chorvatsku, Estonsku, Maďarsku, Bulharsku, Rumunsku a Litvě.

Redukované nájemné

Redukované nájemné využívá 50,0 % 65letých a starších lidí bydlících v jednočlenných domácnostech na Kypru. Na Maltě a v Rakousku je to přes 30 %, ve Spojeném království této výhody

využívá 28,8 % takto starých lidí bydlících v jednočlenné domácnosti. Přes 20 % těchto lidí platí redukované nájemné v Estonsku a Finsku.

Česko je mírně před EU28. V Česku má redukovaný nájem 15,5 % jednočlenných domácností, zatímco v EU28 14,8 %.

V Dánsku a Nizozemsku není redukované nájemné pro občany v této věkové skupině vůbec k dispozici. Ve Švédsku (1,3 %) a Rumunsku (1,6 %) se tento druh nájemného vyskytuje pouze ve velmi omezené míře. V ostatních státech je to alespoň 4,7 % a více. 4,7 % je hodnota, kterou má Slovensko.

9. Digitální dovednosti u lidí ve věku 55-64 a 65-74 let

Metodika

1. Informační dovednosti

- * *Kopírování nebo přesouvání souborů*
- * *Ukládání souborů do internetových úložných prostorů*
- * *Získávání informací z úřadů/služeb pomocí internetu*
- * *Získávání informací o zboží a službách*
- * *Vyhledávání informací, které se týkají zdraví*

Úrovně informační dovednosti

Základní: jedna činnost

Pokročilá: více než jedna činnost

2. Komunikační dovednosti

- * *Posílání a přijímání e-mailů*
- * *Účast v sociálních sítích*
- * *Telefonní/video rozhovory prostřednictvím internetu*
- * *Nahrávání vlastnoručně vytvořeného obsahu na nějakou stránku ke sdílení*

Úrovně komunikační dovednosti

Základní: jedna činnost

Pokročilá: více než jedna činnost

3 A. Dovednosti při řešení problémů

- * *Přenášení souborů mezi počítači nebo dalšími zařízeními*

* *Instalace softwaru a aplikací*

* *Změna nastavení jakéhokoli softwaru včetně operačního systému nebo bezpečnostních programů*

3 B. Obeznamenost se službami online

* *Nákupy online (během 12 měsíců)*

* *Prodávání online*

* *Používání online výukových programů*

* *Internetové bankovníctví*

Úrovně dovedností při řešení problémů

Základní: jedna či více činností z listu A nebo pouze z listu B

Pokročilá: alespoň jedna činnost z listu A a jedna činnost z listu B

4 A. Softwarové dovednosti

* *Používání textového editoru*

* *Používání tabulkového programu*

* *Používání programu pro editování fotografií, videí nebo audio souborů*

4 B.

* *Vytváření prezentací nebo dokumentů, které obsahují text, obrázky, tabulky nebo grafy*

* *Používání rozšířených funkcí tabulkového programu pro analýzu dat (řazení, filtrování, používání formulářů, vytváření grafů)*

* *Psaní kódu v programovacím jazyku*

Úrovně softwarových dovedností

Základní: jedna či více činností z listu A a žádná z listu B

Pokročilá: alespoň jedna činnost z listu B

Indikátor celkových digitálních dovedností

Pokročilí: pokročilí ve všech čtyřech oblastech

Základní úroveň: alespoň jedna základní dovednost, ale nikoli žádná dovednost ve všech čtyřech oblastech

Nízká úroveň: od jedné do tří žádných dovedností ve všech čtyřech oblastech

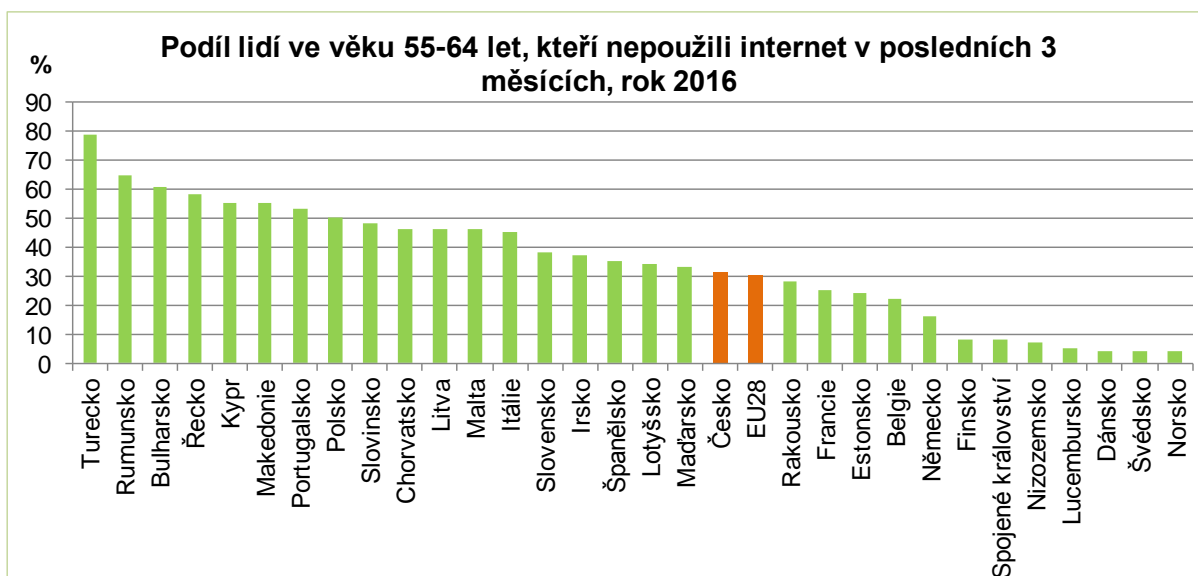
Žádné dovednosti: čtyři žádné dovednosti (žádné činnosti představené ve všech čtyřech oblastech navzdory prohlášení, že v posledních třech měsících šetřená osoba používala internet)

Digitální dovednosti nemohly být šetřeny: šetřený nepoužil internet během tří měsíců**Bez digitálních dovedností**

Indikátory digitální dovednosti jsou složené indikátory, které jsou založeny na vybraných činnostech souvisejících s užíváním internetu nebo software u jednotlivců ve věku 16-74 ve čtyřech specifických oblastech (informace, komunikace, řešení problémů, dovednosti se software). V tomto případě se zabýváme obyvatelstvem ve věku 55-64 a 65-74 let.

Protože nás především zajímá, kolik lidí z těchto věkových skupin digitální dovednosti nemá, vybrali jsme ukazatel, který se týká lidí, kteří nepoužili internet poslední 3 měsíce, a tudíž nemohly být hodnoceny jejich digitální dovednosti. Podíl těchto lidí je vyjádřen procentuálně uvnitř celkové populace ve věku 55-64 let a populace ve věku 65-74 let. Data jsou za rok 2016.

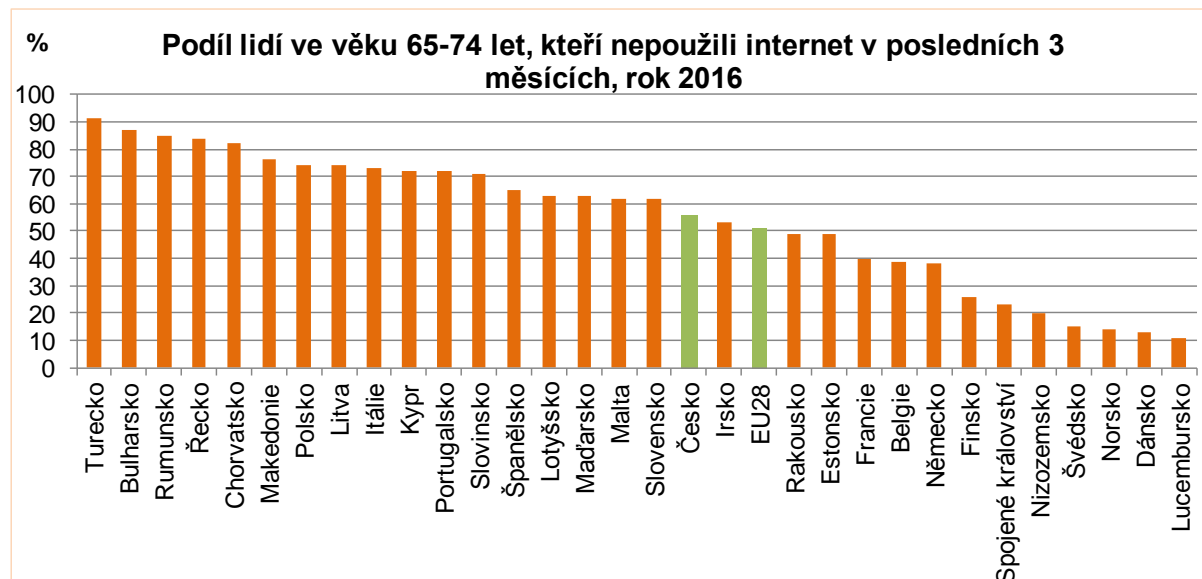
Graf 18

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem isoc_sk_dskl_i

Země, kde lidé ve věku **55-64 let** nepoužili v době šetření po dobu tří měsíců jdoucích za sebou internet, je především Turecko. Tam se jedná o téměř 80 % lidí této věkové kategorie. Přesněji, je jich 79 %. Ostatní státy jsou na tom výrazně lépe. K těm zemím, kde je 50 % a více obyvatel tohoto věku, kteří po dobu 3 měsíců nepoužili internet, patří především chudé země jižní a východní Evropy jako je Rumunsko (65 %), Bulharsko (61 %), Řecko (58 %), Kypr (55 %), Makedonie (55 %), Portugalsko (53 %) a Polsko (50 %). Naopak lidé v zemích severní Evropy, Norsko, Švédsko a Dánsko nepoužili internet během tří měsíců minimálně. Ve věkové kategorii 55-64 let jsou jich shodně pouze 4 %.

V Česku nepoužilo v době šetření poslední tři měsíce internet ve věkové kategorii 55-64 let 31 % lidí. Na Slovensku je to 38 %, což je v obou případech více než průměr v EU28, kde během tří měsíců nepoužilo internet 30 % lidí.

Graf 19

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem isoc_sk_dskl_i

V Česku nepoužilo během tří měsíců internet 56 % lidí ve věku **65-74 let**. Na Slovensku je tento podíl ještě vyšší (62 %). Spolu s Irskem (53 %) jsou to tři země, které se nacházejí v těsné blízkosti průměru EU28. V EU28 51 % lidí této nejstarší věkové skupiny nepoužilo tři měsíce internet. Chudé jižní země, jako je Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Řecko a Chorvatsko se vyznačují nejvyšším zastoupením obyvatel ve věku 65-74 let, kteří po dobu tří měsíců v době šetření nepoužili internet. V Turecku je to 91 % osob z této věkové skupiny, v Bulharsku 87 %; Rumunsko a Řecko mají 85 % a 84 % a v Chorvatsku 82 %. Další skupinou států, kde je zastoupení těch, kteří během tří měsíců nepoužili internet a nacházejí se ve věku 65-74 let, jsou Makedonie, Polsko, Litva, Itálie, Kypr, Portugalsko a Slovinsko. V těchto státech nepoužilo internet 76 % (Makedonie) až 71 % (Slovinsko) lidí ve věku 65-74 let (řazeno sestupně).

Španělsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta a Slovensko jsou skupinou zemí, kde je tento podíl mírně nad 60 %. Česko, Irsko, Rakousko a Estonsko se pohybují v okolí 50 %. Následuje Francie, Belgie a Německo, kde během tří měsíců nepoužilo internet 40 - 38 % lidí. Dostáváme se ke státům, kde i nejstarší populace ve věku 65-74 let používá ve velké míře internet. Těch, kteří ho nepoužili během tří měsíců, je pouze od 20 % v Nizozemsku do 26 % ve Finsku. Poslední 4 státy (Švédsko, Norsko, Dánsko a Lucembursko) mají minimum obyvatel ve věku 65-74 let, kteří během tří měsíců nepoužili internet.

Pokročilé digitální dovednosti

V této kapitole si ukážeme, kolik procent obyvatelstva ve věkových skupinách 55-64 let a 65-74 let má pokročilé digitální dovednosti. Data jsou soustředěna v tabulkách, proto lze k příslušné zemi vyhledat i další ukazatele. Data v tabulce jsou řazena podle zvýrazněného sloupce „Pokročilé digitální dovednosti“.

Tab. 1: Indikátor digitálních dovedností - 55-64 let (podíl v %)

	Nízké digitální dovednosti	Základní digitální dovednosti	Pokročilé digitální dovednosti	Žádné digitální dovednosti	Nepoužili internet po 3 měsíce
Norsko	25	36	35	0	4

Dánsko	26	36	34	1	4
Lucembursko	19	42	33	1	5
Spojené království	33	27	30	1	8
Švédsko	36	33	27	0	4
Nizozemsko	24	42	26	1	7
Finsko	36	34	22	1	8
Německo	30	35	18	0	16
EU28	30	24	15	1	30
Belgie	33	29	15	0	22
Rakousko	23	33	15	2	28
Francie	36	24	14	1	25
Španělsko	30	19	13	3	35
Maďarsko	33	22	12	0	33
Estonsko	42	22	11	1	24
Irsko	37	14	10	2	37
Itálie	22	20	10	3	45
Lotyšsko	36	19	10	1	34
Litva	28	16	10	1	46
Česko	32	27	9	1	31
Chorvatsko	25	19	9	1	46
Malta	30	13	9	2	46
Slovensko	33	19	9	0	38
Finsko	27	15	8	2	48
Portugalsko	26	13	7	1	53
Kypr	27	11	6	2	55
Řecko	24	13	5	1	58
Polsko	29	13	5	1	50
Makedonie	31	9	5	0	55
Bulharsko	25	9	4	1	61
Rumunsko	24	9	3	:	65
Turecko	14	3	3	1	79

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem isoc_sk_dskl_i

Zastavme se u skupin obyvatelstva, které mají pokročilé digitální dovednosti. Co jsou to pokročilé digitální dovednosti, je podrobně uvedeno v metodice. Zajímá nás věková skupina **55-64 let**, tedy lidé v předdůchodovém věku.

Pokud tabulku srovnáme podle "pokročilé digitální dovednosti", zjistíme, že nejlépe si v tomto směru vedou země, které jsou bohaté, jako je Norsko, Dánsko, Lucembursko, Spojené království, Švédsko, Nizozemsko a Finsko, kde podíl obyvatelstva ve věku 55-64 let, které má pokročilé digitální dovednosti přesahuje pětinu. V prvních čtyřech zemích je to dokonce více než 30 %. Na opačném konci stojí chudé země jižní a východní Evropy, kde si starší lidé nepožívají digitální techniku tak často. Také místní zvyklosti a jiný žebříček hodnot zde mohou hrát svoji roli. Těmito zeměmi jsou především Turecko, Rumunsko a Bulharsko, kde podíl lidí v předdůchodovém věku 55-64 let, kteří mají pokročilé digitální dovednosti, nedosahuje ani 5 %.

Česká republika a Slovensko jsou na tom v tomto směru lépe. V obou těchto zemích jsou lidé v předdůchodovém věku častěji obeznámeni s digitální technikou na pokročilé úrovni. Jejich podíl uvnitř této věkové skupiny činí shodně 9 %. Průměrně v EU28 používá digitální techniku na pokročilé úrovni 15 % lidí ve věku 55-64 let. Nutno poznamenat, že základní digitální dovednosti mají lidé tohoto věku

v Česku ve větší míře. Je jich 27 %, zatímco v EU28 je to 24 %. Podíl lidí, kteří digitální techniku nepoužívají, je v Česku a EU28 podobný. V České republice se jedná o 31 % lidí v předdůchodovém věku a v EU28 je to 30 %.

Tab. 2: Indikátor digitálních dovedností - 65-74 let (podíl v %)

	Nízké digitální dovednosti	Základní digitální dovednosti	Pokročilé digitální dovednosti	Žádné digitální dovednosti	Nepoužili internet po 3 měsíce
Lucembursko	16	40	32	2	11
Dánsko	36	33	16	2	13
Spojené království	32	28	15	1	23
Švédsko	38	31	14	1	15
Nizozemsko	29	37	13	0	20
Finsko	36	25	10	2	26
Norsko	46	30	10	0	14
Belgie	29	23	9	0	39
Francie	31	19	9	1	40
Německo	29	25	8	0	38
EU28	24	17	7	1	51
Rakousko	23	22	6	0	49
Malta	24	6	5	3	62
Estonsko	34	12	4	2	49
Irsko	31	10	4	2	53
Španělsko	19	9	4	2	65
Finsko	13	11	4	1	71
Itálie	13	9	3	2	73
Kypr	19	5	3	1	72
Litva	17	6	3	1	74
Maďarsko	22	12	3	0	63
Portugalsko	16	8	3	1	72
Česko	26	15	2	1	56
Lotyšsko	25	9	2	1	63
Slovensko	24	12	2	1	62
Řecko	11	3	1	1	84
Chorvatsko	10	5	1	1	82
Polsko	16	7	1	1	74
Turecko	7	1	1	0	91
Bulharsko	11	2	0	0	87
Rumunsko	12	2	0	:	85
Makedonie	20	4	0	0	76

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem isoc_sk_dskl_i

Zaměříme se v tomto srovnání na nejstarší věkovou skupinu, kterou je zde obyvatelstvo ve věku **65-74 let**. Přestože mnoho z nich počítač nepoužívá - viz graf a poslední sloupec tabulky, přesto mezi nimi najdeme část lidí, kteří mají pokročilé digitální dovednosti. Přes 10 % jich je v severovýchodních a bohatých zemích západní Evropy, kde pravděpodobně používání digitální techniky souvisí s finanční dostupností připojení k internetu a telefonním službám. Mezi lidmi této věkové kategorie, tedy 65-74 let, patří prvenství jednoznačně Lucembursku, kde podíl lidí s pokročilými digitálními dovednostmi činí

32 %, což je dvakrát tolik než v Dánsku, které je na druhém místě. Přes 10 % takto starých lidí má pokročilé digitální dovednosti ve Spojeném království, Švédsku, Nizozemsku a Finsku.

V EU28 je to 7 % lidí této věkové kategorie.

Česko se svými 2 % nepatří mezi favority, ale potěšující je zjištění, že alespoň základní digitální dovednosti má v České republice 15 % takto starých lidí.

Nulovou hodnotu vykázaly tři státy, a sice Makedonie, Rumunsko a Bulharsko.

10. Naděje dožití ve zdraví

Metodika

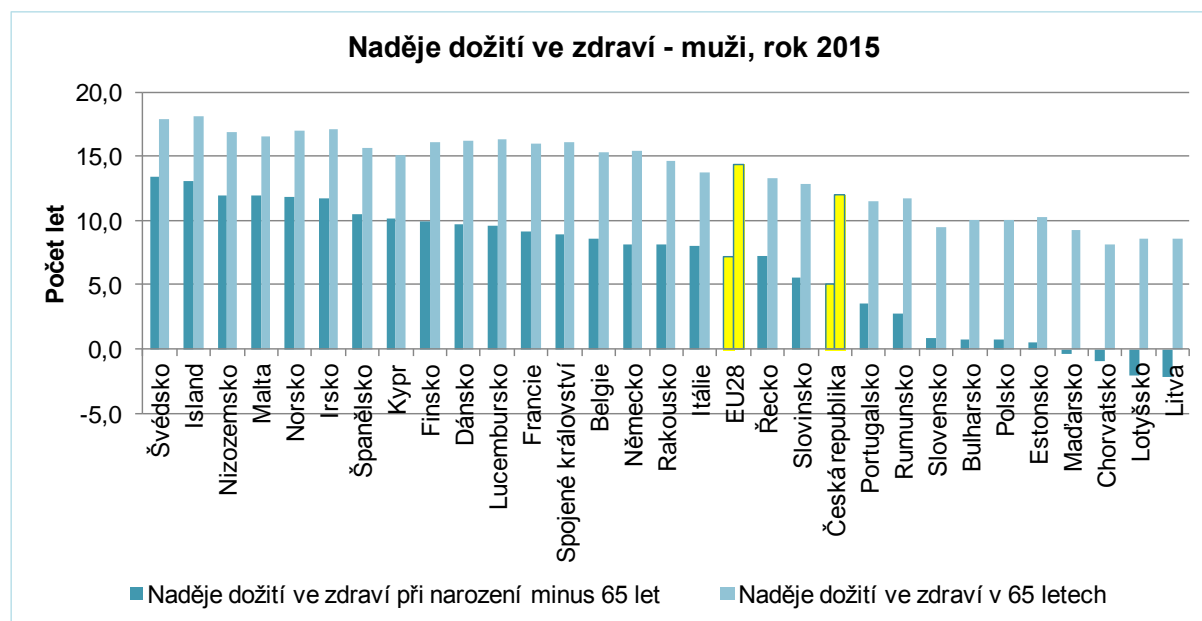
Ukazatel „Naděje dožití ve zdraví“ je konstruován na základě jednak úmrtnostních charakteristik a jednak souboru otázek o zdravotním stavu. Otázky se netýkají momentálního zdravotního stavu, ale zdraví z dlouhodobého hlediska. Je zahrnuto jak fyzické, tak psychické zdraví, sociální a emocionální funkce.

Naděje dožití ve zdraví při narození se počítá z celkové populace.

Naděje dožití ve zdraví v 65 letech se počítá z populace 65leté a starší.

Muži

Graf 20

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem hlth_siic_17

Ukazatel "naděje dožití ve zdraví" je tvořen pro obyvatelstvo při narození, v 50 letech a ve věku 65 let. Pro porovnání jsme vybrali první a třetí případ, tedy naděje dožití ve zdraví při narození a v 65 letech. Pokud odečteme od naděje dožití ve zdraví při narození 65 let, viz graf, a porovnáme ji s nadějí dožití ve zdraví v 65 letech, vidíme, že obě hodnoty se liší dosti podstatně. Naděje dožití ve zdraví při narození v sobě obsahuje i ty obyvatele, kteří již zemřeli a nedosáhli ani věku 65 let. Ti šťastnější, kteří se dožili 65 let, mají šanci prožít často podstatně delší život ve zdraví.

Odečetli jsme od délky naděje dožití ve zdraví při narození 65 let a vidíme, že muži v EU28 se mají šanci dožít pouze 7,2 let ve zdraví navíc, zatímco ti, kteří se ve zdraví dožili pětadesátky, očekávají, že se ve zdraví dožijí ještě 14,4 let.

V Česku je to ještě méně, naděje dožití ve zdraví při narození je prodloužena nad 65 let jen o 5,0 let, zatímco ti, kterým už 65 let bylo, a tedy tohoto věku se dožili, mohou počítat s dalšími 12 lety života ve zdraví.

Vidíme, že muži v Litvě, Lotyšsku, Chorvatsku a Maďarsku se po odečtení 65 let dostali do záporných hodnot, což znamená, že se ve zdraví nedožívají v průměru ani 65 let. Ovšem ti, kteří se 65 let ve zdraví dožili, se mohou těšit na dalších 8 až 9 let života ve zdraví.

Nejpříznivější je situace ve Švédsku, na Islandu, na Maltě, v Nizozemsku, v Norsku, Irsku, Španělsku a na Kypru, kde je naděje dožití ve zdraví **při narození 65 let** a navíc ještě 13,4 let (Švédsko) až 10,2 let (Kypr). Mezi hodnotou 10,0 let a hodnotou pro EU28 (7,2 let), se nacházejí ještě Finsko, Dánsko, Lucembursko, Francie, Spojené království, Belgie, Německo, Rakousko a Itálie s hodnotami sestupně od 9,9 let (Finsko), po 8,0 let (Itálie).

Česko s pouze 5,0 lety naděje dožití ve zdraví při narození (pokud odečteme zmíněných 65 let), zahajuje sestupnou křivku postkomunistických států, která končí na hodnotě - 2,2 let pro Litvu.

Pokud počítáme naději dožití ve zdraví **ve věku 65 let**, to znamená, že zahrnujeme pouze ty muže, kteří se věku 65 let dožili, vidíme, že jejich vyhlídky na život ve zdraví jsou lepší než u populace mužů počítané při narození. V EU28 je to již 14,4 let a v České republice 12,0 let. I země, které se dostaly v předchozím případě do záporných čísel, se nyní přehouply přes hodnotu 8,0 let.

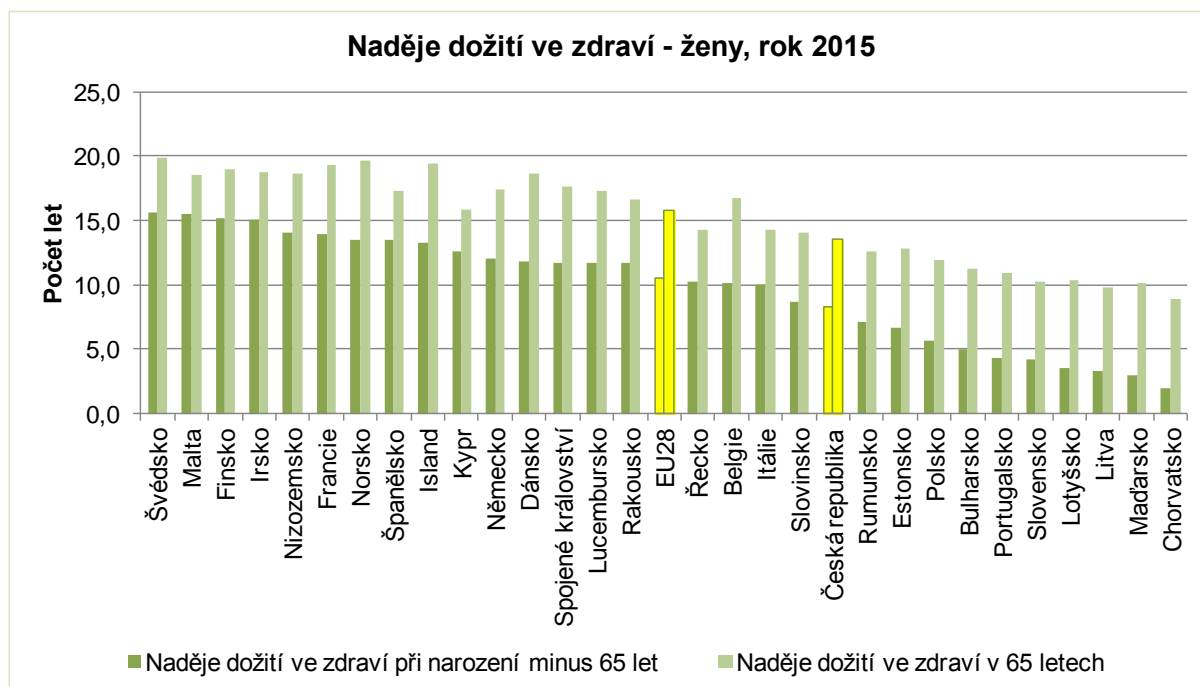
Nejpříznivější situace kromě zmíněných zemí - Islandu, Švédska a Irska, které překračují hodnotu 17,0 let, jsou na tom dobře ještě lidé v Norsku, kteří se mohou dožít ve zdraví ještě v průměru 17,0 let. Mezi 16,0 a 17,0 lety se nacházejí muži v Nizozemsku, na Maltě, v Lucembursku, v Dánsku, ve Finsku a Spojeném království.

Nejnižších hodnot dosahují postkomunistické země a především Chorvatsko, Litva a Lotyšsko, kde naděje dožití ve zdraví ve věku 65 let u těchto tří zemí nedosahuje ani 9,0 let.

Ženy

Graf 21

Zdroj: Eurostat, data lze vyhledat pod kódem hlth_siic_17

V průměru ženy prožívají život ve zdraví déle než muži. Po odečtení 65 let z naděje života ve zdraví při narození se nedostaly ani v jedné zemi do záporných hodnot, jako tomu bylo u mužů.

Nejdelší naděje dožití ve zdraví **při narození** čeká ženy ve Švédsku, kde po 65 letech si mohou ještě přičíst v průměru 15,6 let. Na Maltě je to navíc 15,5 let, ve Finsku 15,2 let a v Irsku 15,1 let. Naproti tomu v Chorvatsku čeká ženy po pětadesáti letech už jen 2,0 roky života ve zdraví, v Maďarsku jsou to 3,0 roky, v Litvě 3,3 let a v Lotyšsku 3,5 let.

Naděje dožití žen ve zdraví při narození je v EU28 65 let a navíc ještě 10,5 let. V Česku je situace horší, ženy se zde mohou ve zdraví dožít v průměru 65 + 8,3 let.

Pokud se ženy dožijí **65 let**, mají v Česku k dispozici ještě 13,6 let života ve zdraví. V Evropské unii je to více, a sice 15,8 let.

Nejdelší naději dožití ve zdraví mají ženy ve Švédsku (19,9 let), Norsku (19,7 let) a na Islandu (19,4 let). Hranici 19,0 let překročily ještě Francie a Finsko. Naopak krátká naděje dožití ve zdraví čeká ženy po pětadesátce v Chorvatsku (8,9 let), Litvě (9,8 let), v Maďarsku (10,1 let) a na Slovensku (10,2 let).